

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2008 M. SAUSIO 16 D. ĮSAKYMO NR. 3D-23 „DĖL
ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ
APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO
IR VALDYMO KONTROLĖS INSTITUCIJŲ PASKYRIMO“ PAKEITIMO**

2014 m. gruodžio 31 d. Nr. 3D-1019

Vilnius

P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymą Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ
APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO IR
VALDYMO KONTROLĖS INSTITUCIJŲ PASKYRIMO**

Vadovaudamasi 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemos ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 gruodžio 17 d. reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl

integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo:

1. T v i r t i n u Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašą (pridedama).

2. S k i r i u:

2.1. Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingas už žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolę;

2.2. valstybės įmonę Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus, įvertintus pagal masto, sunkumo ir poveikio trukmės kriterijus, teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atliktas patikras dėl ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, gyvūninio maisto ir pašarų saugos bei ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų laikymosi;

2.3. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus, įvertintus pagal masto, sunkumo ir poveikio trukmės kriterijus, teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal atliktas patikras dėl ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir negyvūninio maisto saugos reikalavimų laikymosi.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.1.1. vandenų apsaugos;

3.1.2. biologinės įvairovės apsaugos;

3.1.3. augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.1.4. trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.2. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.2.1. ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo;

3.2.2. maisto saugos;

3.2.3. pašarų saugos;

3.2.4. ūkinių gyvūnų sveikatingumo;

3.2.5. ūkinių gyvūnų gerovės;

3.3. nuo 2009 m. pradėta vandenų apsaugos, biologinės įvairovės apsaugos, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo bei trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolė būtų tęsiama;

3.4. nuo 2011 m. pradėta augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos ir ūkinių gyvūnų sveikatingumo reikalavimų kontrolė būtų tęsiama;

3.5. nuo 2013 m. sausio 1 d. pradėta ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolė būtų tęsiama.

3.6. šis įsakymas įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.“

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

SUDERINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos

2014-12-29 raštu Nr. B6-(1.19)-3399

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2014 m. gruodžio 31 d.
įsakymu Nr. 3D-1019

ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) nustato vandenų apsaugos, biologinės įvairovės apsaugos, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės reikalavimų įgyvendinimą.

2. Šis aprašas parengtas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL 2013 L 347, p. 608), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 gruodžio 17 d. reglamentu (ES) Nr. 1310/2013 (OL 2013 L 347, p. 865), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskysti arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL 2014 L 181, p. 48), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsejo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

3. Šis aprašas taikomas:

3.1. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“; „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“. Žemės ūkio veiklos subjektai, siekiantys gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2017–2013 metų programos

priemonę „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, privalo laikytis šio aprašo X skyriuje nurodytų „Trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų“;

3.2. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, taip pat paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones „Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, priemonės „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“. Žemės ūkio veiklos subjektai, siekiantys gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Ekologinis ūkininkavimas“, privalo laikytis šio aprašo X skyriuje nurodytų „Trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų“;

3.3. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą tiesioginėmis išmokomis (schemų: „Pagrindinė tiesioginė išmoka“, „Žalinimo išmoka“, „Išmoka jauniems ūkininkams“, „Išmoka už pirmuosius hektarus“, „Susietoji parama“).

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **atrajotojas** – poranagis žinduolis, kuris beveik sukramtytą pašarą nuryja, atryja, sukramto ir vėl nuryja;

4.2. **galvijo pasas** – dokumentas, kuriame įrašomi duomenys apie galvijo tapatybę ir jo laikytoją (-us), išduodamas galvijo laikytojui arba jo įgaliotam asmeniui;

4.3. **pagalbinio ūkio paskirties pastatai** – kaip nurodyta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. birželio 11 d. įsakyme Nr. 289 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“;

4.4. **pirminė gamyba** – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002, nustatančiame maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiame Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiame su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1), 3 straipsnyje;

4.5. **sutartinis gyvulys** (toliau – SG) – sutartinis vienetas, kuriuo nusakomas mėšlo šaltinis. Laikoma, kad vieno sutartinio gyvulio per metus išskiriamame mėšle yra 100 kg bendrojo azoto. Sutartinį gyvulį atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičius pateiktas Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, priede;

4.6. **žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimai** – vandenų, biologinės įvairovės apsaugos, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklavimo, augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės reikalavimai, kurių turi laikytis žemės ūkio veiklos subjektai, siekiantys gauti paramą.

5. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos pašarų įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr.

3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kituose teisės aktuose.

II. SKYRIUS

VANDENŲ APSAUGA

6. Per metus į dirvą patenkančio azoto (tręšiant mėšlu, srutomis ir ganant gyvulius) kiekis negali viršyti 170 kg/ha.

7. Žemės ūkio veiklos subjektai, vienoje vietoje laikantys 10 ir daugiau SG, mėšlą ir (ar) srutas turi kaupti tvartuose, mėšlidėse, srutų kauptuvuose ar tirštojo mėšlo rietuvėse prie tvarto. Mėšlidžių, srutų kauptuvų talpa turi būti tokia, kaip tai nurodyta Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše.

8. Atnaujinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotos žemės ūkio valdos duomenis, žemės ūkio valdų valdytojai, naudojančys trąšas ir deklaruojantys daugiau kaip 10 ha žemės ūkio naudmenų ir pasėlių, kasmet turi pateikti teisingus duomenis apie žemės ūkio valdoje naudojamas trąšas, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 3D-452 „Dėl Duomenų apie žemės ūkio valdose naudojamas trąšas teikimo“.

9. Žemės ūkio veiklos subjektai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše nurodytą tręšimo planą, kuris turi būti patvirtintas žemės ūkio veiklos subjekto parašu. Tręšimo planas turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradedant laukų tręšimą mėšlu ir (ar) srutomis ir pateikiamas kontroliuojančiai institucijai paprašius.

10. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo lapkričio 15 d. iki balandžio 1 d., išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro atskiru įsakymu yra nustatyta kitaip.

III. SKYRIUS

BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

11. Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje, esančios natūralios pievos ir ganyklos neturi būti aptartos, persėtos kultūrinėmis žolėmis ar apsodintos mišku. Šis reikalavimas taikomas tik toms teritorijoms, kuriose šios veiklos yra draudžiamos pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą.

12. Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje esančiose žemės ūkio naudmenose ar miškų teritorijose, draudžiama eksploatuoti naudingąsias iškasenas, neturint tam leidimo. Šis reikalavimas taikomas toms teritorijoms, kuriose ši veikla yra draudžiama pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą.

IV. SKYRIUS

ŪKINIŲ GYVŪNŲ REGISTRAVIMAS IR ŽENKLINIMAS

13. Galvijų, avių, ožkų ar, kiaulių laikytojas ir šių gyvūnų bandos laikymo vieta turi būti registruota ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašu.

14. Vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašu Ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (raštu arba kompiuterinėje laikmenoje) ir Ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje turi būti nurodyti teisingi duomenys apie laikomus galvijus, avis, ožkas ir kiaules.

15. Galvijų laikytojai turi turėti teisingai užpildytą galvijo pasą, kaip tai nurodyta Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-238 „Dėl Galvijo paso išdavimo ir naudojimo“.

16. Laikymo vietoje laikomų galvijų, avių, ožkų ir kiaulių banda turi būti teisės aktų nustatytais terminais įregistruota Ūkinių gyvūnų registre.

17. Laikymo vietoje laikomos bandos galvijai, avys, ožkos ir kiaulės turi būti teisės aktų nustatytais terminais suženklinti (kiaulės ženklinamos tik perkeliant).

18. Laikytojai turi užtikrinti, kad galvijai turi būti perkeliami su jų pasais, kaip tai nurodyta Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos apraše ir Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse.

V. SKYRIUS

AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

19. Jei žemės ūkio valdoje yra naudojami profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, turi būti pildomas profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalas pagal Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo“, nustatytą formą. Jei žemės ūkio valdoje yra naudojami neprofesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, ne vėliau kaip per 36 valandas nuo šių produktų panaudojimo turi būti užpildomas neprofesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalas, kurio forma pateikta šio aprašo priede, išskyrus asmenis, kurie pildo trąšų ir augalų apsaugos produktų, skirtų neprofesionaliajam naudojimui, žurnalą.

20. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai ir augalų apsaugos produktų neprofesionalieji naudotojai žemės ūkio valdose turi naudoti tik Lietuvos Respublikoje registruotus augalų apsaugos produktus.

21. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai ir augalų apsaugos produktų neprofesionalieji naudotojai privalo augalų apsaugos produktus saugoti rakinamuose ir įspėjamaisiais pavojingumo ženklais paženklintuose pagalbinio ūkio paskirties pastatuose arba jų patalpose, arba pagalbinio ūkio paskirties pastatų ar jų patalpų atskiroje rakinamoje įspėjamaisiais pavojingumo ženklais paženklintoje dėžėje ar spintoje. Patalpoje, kurioje yra laikomi

profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, draudžiama laikyti maistą vandenį, pašarus ir gyvūnus.

VI. SKYRIUS MAISTO SAUGA

22. Maisto tvarkymo subjektai, atliekantys bet kokią poveikį maistui arba veiksmus su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimą, maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galinčius turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei, turi imtis adekvačių priemonių, užtikrinančių, kad tik saugus maistas būtų tiekiamas rinkai.

23. Maisto tvarkymo subjektai turi turėti įdiegtą individualią rizikos veiksnių analizės ir svarbių valdymo taškų (toliau – RVASVT) sistemą arba kitą panašią RVASVT principais paremtą maisto savikontrolės sistemą, kuri užtikrina, kad visi prižiūrimi maisto gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai atitinka higienos reikalavimus.

24. Maisto tvarkymo subjektai turi ženklinti produktus pagal teisės aktų reikalavimus.

25. Maisto tvarkymo subjektai turi užtikrinti maisto ir maisto sudedamųjų dalių atsekamumą visuose maisto tvarkymo etapuose.

26. Maisto tvarkymo subjektai turi turėti nesaugaus maisto atšaukimo iš rinkos veiksmų aprašą.

VII. SKYRIUS PAŠARŲ SAUGA

27. Jei ūkio subjektai naudoja ne savo išaugintus ir pagamintus pašarus, pašarai turi būti įsigijami ir naudojami tik iš tų ūkio subjektų, kurie yra registruoti ir (arba) patvirtinti 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 183/2005, nustatančio pašarų higienos reikalavimus (OL 2005 L 35, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. kovo 15 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 225/2012 (OL 2012 L 77, p. 1), nustatyta tvarka.

28. Nustačius, kad pašarų tyrimų rezultatai neatitinka teisės aktų reikalavimų, pašarų ūkio subjektai turi vykdyti privalomus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus

29. Pašarų ūkio subjektai turi užtikrinti pašarų atsekamumą.

30. Pašarų ūkio subjektai turi tvarkyti apskaitą, susijusią su tiekiamų rinkai pašarų paskirties vieta bei kiekiu.

31. Siekiant išvengti pašarų užteršimo draudžiamomis ūkiniais gyvūnams šerti medžiagomis, pašarai turi būti sandėliuojami atskirai nuo šių medžiagų.

32. Vaistiniai pašarai turi būti laikomi ir tvarkomi taip, kad būtų išvengta kitų pašarų užteršimo ir nekeltų rizikos ūkiniais gyvūnams, kuriems vaistiniai pašarai nėra skirti.

VIII. SKYRIUS ŪKINIŲ GYVŪNŲ SVEIKATINGUMAS

33. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo nedelsdamas pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie galimai pastebėtus užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingus

galvijų, avių ir ožkų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinius požymius ir (ar) galvijų, avių ir ožkų, turėjusių užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinių požymių, gaišimus.

34. Ūkinių gyvūnų laikytojams draudžiama atrajotojus šerti gyvūniniais baltymais, išskyrus 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. birželio 28 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 630/2013 (OL 2013 L 179, p. 60), IV priede numatytas išimtis, bei privaloma laikytis ir kitų ūkinių gyvūnų šėrimo reikalavimų, nustatytų reglamente (EB) Nr. 999/2001.

35. Ūkinių gyvūnų laikytojas turi naudoti tik Veterinarinių vaistų registre įregistruotus veterinarinius vaistus, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis, ir pildyti Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, įsigytų pagal veterinarijos gydytojų receptus ir sunaudotų maistiniams gyvūnams, apskaitos žurnalą vadovaudamasis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. B1-390 „Dėl Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, naudojamų maistiniams gyvūnams, apskaitos ir naudojimo kontrolės“.

36. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo laikytis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymų dėl ūkinių gyvūnų judėjimo apribojimo, įtarus galvijų, avių ar ožkų užkrečiamąją spongiforminę encefalopatiją.

37. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo laikytis reikalavimų galvijų, ožkų ir avių, jų spermos, embrionų ir kiaušialąsčių eksportui, importui ir tiekimui rinkai, kaip nustatyta reglamento (EB) Nr. 999/2001 15 straipsnyje.

38. Ūkinių gyvūnų laikytojams draudžiama naudoti tirostatines medžiagas, stilbeną, stilbeno darinius, jų druskas ir esterius, estradiolį 17β ir esteriams būdingų savybių turinčius jo darinius, beta agonistus, medžiagas, turinčias estrogeninį (išskyrus estradiolį 17β ir esteriams būdingų savybių turinčius jo darinius), androgeninį arba gestageninį poveikį, išskyrus Kai kurių medžiagų, turinčių hormoninį ar tirostatinį poveikį, ir beta agonistų draudimo naudoti gyvulininkystėje reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-665 „Dėl Kai kurių medžiagų, turinčių hormoninį ar tirostatinį poveikį, ir beta agonistų draudimo naudoti gyvulininkystėje reikalavimų patvirtinimo“, nustatytas išimtis.

39. Maistinių gyvūnų savininkams draudžiama maistinius gyvūnus skersti žmonių maistui, nepasibaigus išlaukai.

IX. SKYRIUS ŪKINIŲ GYVŪNŲ GEROVĖ

40. Ūkinių gyvūnų laikytojai turi laikytis Ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 223 „Dėl Ūkinių paskirties gyvūnų gerovės reikalavimų patvirtinimo“.

41. Veršelių laikytojai turi laikytis Veršelių laikymo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 387 „Dėl Veršelių laikymo ir kiaulių laikymo“.

42. Kiaulių laikytojai turi laikytis Kiaulių laikymo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 387 „Dėl Veršelių laikymo ir kiaulių laikymo“.

X. SKYRIUS

TRĄŠŲ IR AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

43. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai privalo turėti augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimą ar kitą jam prilyginamą Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje išduotą pažymėjimą.

44. Augalų apsaugos produktus leidžiama purkšti tik purkštuvais, kurių naudotojai turi galiojančius purkštuvų pažymėjimus, išduotus Augalų apsaugos produktų purškimo įrangos tikrinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199 „Dėl Augalų apsaugos produktų purškimo įrangos tikrinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

45. Draudžiama naudoti mineralines trąšas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų“.

46. Draudžiama naudoti pesticidus vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip tai nustatyta Specialiose žemės ir miško naudojimo sąlygose.

47. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tręšiant pūdymus, pievas, ganyklas ir plotus, kuriuose bus auginami žiemkenčiai.

48. Pagalbinio ūkio paskirties pastatuose ar jų patalpose, kuriuose saugomi profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai privalo būti talpyklos su smėliu, pjuvenomis ar durpėmis išsibarsčiusiems ar išsipylusiems augalų apsaugos produktams sutvarkyti ir jiems nukenksminti.

XI. SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49. Žemės ūkio veiklos subjektai, nurodyti šio Aprašo 3 punkte, privalo užtikrinti tinkamas sąlygas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojams atlikti patikras dėl apraše nurodytų reikalavimų laikymosi.

50. Pasikeitus apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

51. Asmenys, pažeidę šio aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Žemės ūkio veiklos valdymo
reikalavimų ir trąšų bei augalų
apsaugos produktų naudojimo
reikalavimų aprašo priedas

(Neprofesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalo forma)

**NEPROFESIONALIAJAM NAUDOJIMUI SKIRTŲ AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ
APSKAITOS ŽURNALAS**

Eil. Nr.	Kontrolinio žemės sklypo Nr.*	Lauko Nr.*	Plotas, ha	Augalo pavadinimas	Apdorojimo neprofesionaliajam naudojimui skirtais augalų apsaugos produktais data	Neprofesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai	
						Naudotų neprofesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų, pavadinimas	Sunaudota augalų apsaugos produktų (kg/ha, kg/t, kg/m ²)
1	2	3	4	5	6	7	8

* 1 ir 2 stulpeliuose nurodomi tik tie (kontrolinio žemės sklypo ir lauko numeriai), kuriuose buvo panaudoti augalų apsaugos produktai.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 188675190, Gedimino pr. 19, 01103 Vilniaus m.
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2014-12-31 Nr. 3D-1019
Dokumento registracijos data ir numeris	2014-12-31 Nr. 2014-21303
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2014-12-31 Nr. 19945
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Vizavimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ANDRIUS BURLĖGA, TAR duomenų teikėjas
Sertifikatas išduotas	ANDRIUS BURLĖGA, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-12-31 10:57:55
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-12-31 10:58:22
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-A), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2013-05-06 - 2016-05-05
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Virginija Baltraitienė, TAR duomenų teikėjas
Sertifikatas išduotas	VIRGINIJA BALTRAITIENĖ, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2014-12-31 13:26:49
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2014-12-31 13:27:06
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Nacionalinis sertifikavimo centras (IssuingCA-B), Gyventojų registro tarnyba prie LR VRM - i.k. 188756767 LT
Sertifikato galiojimo laikas	2014-07-17 - 2017-07-16
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31 "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "SSC GDL NH CA, Skaitmeninio sertifikavimo centras LT" išduotą sertifikatą "TEISĖS AKTŲ REGISTRAS, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija LT", sertifikatas galioja nuo 2014-12-01 iki 2017-12-31
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Teisės aktų registras, versija 1.2.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2015-01-01)
Paieškos nuoroda	https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b8766dd0913911e48028e9b85331c55d
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2015-01-01 00:10:29 TAIS